

Winnaar Lensvelt de Architect interieurprijs 2011

Zwarte Parel

Studio Rolf.fr | Zecc Architecten

Snijden en combineren

Na lange tijd als architect te hebben gewerkt, onder meer bij Zecc Architecten in Utrecht, legt Rolf zich nu toe op het ontwerpen van meubelen. In zijn meubelstukken spelen ruimtelijkheid, sculpturaliteit en contrasten, net als in zijn woonhuis, een belangrijke rol. Het herbestemmen en transformeren, het doorsnijden en het opnieuw combineren, zorgen voor een bijzondere gelaagdheid tussen historie, tijd, traditie en hedendaags ontwerp.

www.rolf.fr

De Pompstraat in het Rotterdamse Oud-Charlois ziet zich geconfronteerd met een aanzwellende stroom architectuurtoeristen. Deze komen kijken naar de Zwarte Parel, een 'kluswoning' die is getransformeerd tot een bijzonder architectonisch schouwspel. In een verrassende mix van interieur en exterieur, oud en nieuw, staan ruimtelijkheid en continuïteit van open functies centraal.

Auteur Eleonoor Jap Sam Fotograaf Frank Hanswijk

Het 169 Klushuizenproject, het verkopen van zogenaamde 'klushuizen' aan particulieren, blijkt een waardevol instrument te zijn om achterstandswijken te revitaliseren. De kopers zijn vrij om te bepalen hoe hun woning gestalte krijgt en wonen ruim én betaalbaar in de stad. Bewoners Yffi van den Berg en ontwerper Rolf.fr gebruikten een pand in een achterafstraat van Rotterdam-Zuid, dat ruim dertig jaar leegstond, als huls voor een nieuwe woning. Daartoe namen ze rigoureuze stappen: ze sloopten alle bestaande wanden en vloeren, waardoor een ruimte ontstond van 5 bij 10 bij 11 meter.

In en op de huls zijn drie verschillende werelden gestapeld: atelier, woning en daktuin. Het atelier op de begane grond heeft een vrije hoogte van vijf meter, en is zo ruimtelijk mogelijk gehouden door alle voorzieningen langs de wand te organiseren. Op de verdiepingen bevindt zich een aaneenschakeling van halfopen functies: wonen, eten, koken, studeren, slapen, opbergen en douchen. Het oude pannendak is verwijderd, waardoor een groot dakterras is ontstaan. De daar geplaatste glazen kas bevat een ligbad en biedt een prachtig uitzicht over de stad.

Uitgangspunt van het interieurconcept en de nieuwe indeling is een enorm sculpturaal element, dat verschillende plekken creëert zonder dat er afgesloten vertrekken ontstaan. De sculptuur is opgebouwd uit een aaneenschakeling van kleine houten latten, die zowel de constructie als de afwerking vormen. Het interieur dat zo is gerealiseerd, fascineert door de grote mate van ruimtelijke abstractie. Deze is extra versterkt doordat alle overbodige traphekken,

balustrades en deuren zijn weggelaten, waardoor vloeren, wanden, trappen en plafonds naadloos in elkaar overlopen. Het Escher-achtige spel van perspectief, zichtlijnen, (hangende) volumes, doorkijkjes, vides en trapgaten is versterkt door het sobere maar effectief gekozen kleurenpalet: zwart, wit en grijs tinten. Dit wordt gecompliceerd door het robuuste karakter van de bestaande bakstenen muren met onafgewerkt gelaten bouwsporen, en diep blauwachtig plaatstaal voor enkele meubelen en vloerdelen.

Het interieurontwerp speelt een belangrijke rol in de uiteindelijke vormgeving van de honderd jaar oude voorgevel, waarvoor Rolf.fr samenwerkte met Zecc Architecten. De bestaande gevel is volledig zwart geschilderd, om op deze manier een nieuwe basislaag te creëren als ondergrond voor de nieuwe gevelcompositie. Nadat het interieurontwerp definitief was, is bepaald waar vanuit het interieur nieuwe openingen in de gevel zouden worden aangebracht. De nieuwe gevelopeningen zijn zo gesitueerd dat ze aansluiten op de zichtlijnen in de woning en snijden daarmee door de oorspronkelijke raampartijen heen. De nieuwe gevel en het interieur tonen hoe innovatief kan worden omgegaan met herbestemming van bestaande historische panden. Er is een verrassende mix gecreëerd van bestaand en nieuw, van interieur en exterieur met behoud van een eigen unieke identiteit. De Zwarte Parel is door haar gebruikers getransformeerd tot een uniek woonhuis, waarin het heden en het verleden elkaar op geheel natuurlijke wijze treffen.

